

Kuopion kaupunkiKuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

27.05.2021

Julkinen

Kokoustiedot

Aika 27.05.2021 torstai klo 15:00 - 16:00

Paikka Teams -kokous

Lisätietoja

Saapuvilla olleet jäsenet

Sakari Pääkkö, puheenjohtaja
Tuula Niskanen
Anna Partanen
Risto Pirinen
Kati Seppälä
Anu Vartiainen

Muut saapuvilla olleet

Kaisu Matinniemi, joukkoliikennepäällikkö
Seppo Kiiski

Pekka Kauhanen

Jukka Räsänen, joukkoliikennesuunnittelija

Tero Myyryläinen, joukkoliikenneinsinööri

Simo Airaksinen, WSP Oy

Seija Pasanen, joukkoliikenneinsinööri

esittelijä

Siilinjärven kunnanhallituksen
edustajaSiilinjärven kunnan kehitys-
johtajaasiantuntija asiannumeroissa 3,
4 ja 5 (klo 15:02-15:45)asiantuntija asianumerossa 4
(klo 15:03-15:42)asiantuntija asianumerossa 4
(klo 15:05-15:42)

pöytäkirjanpitäjä

Asiat

28 - 33 §

Kuopion kaupunki

Kuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

27.05.2021

Julkinen

Allekirjoitukset

Sakari Pääkkö
puheenjohtaja

Seija Pasanen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Kuopion kaupungin kaupunkiympäristön palvelualueella (Suokatu 42),
27.5.2021

Tuula Niskanen

Anna Partanen

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

Tarkastettu pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivulla www.kuopio.fi/paatoksenteke 28.5.2021

Seija Pasanen
Pöytäkirjanpitäjä

Kuopion kaupunki

Kuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

27.05.2021

Julkinen

Muutoksenhakukiellot Kuntalain 136 §:n mukaan ei oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta voi tehdä §:ien 28, 29, 32 ja 33 osalta, koska päätökset koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutosta ei voi hakea valittamalla §:iin 30 ja 31, koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus.

Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitukset

Pöytäkirjaan liitetään oikaisuvaatimusohjeet §:ien 30 ja 31 osalta

liite A

Kuopion kaupunkiKuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

27.05.2021

Julkinen

Käsitellyt asiat

Nro	§	Liite/ viite*	Otsikko	Sivu
1	28 §		Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
2	29 §		Pöytäkirjantarkastajat	6
3	30 §		Ajoneuvolatauksista luopuminen Kuopion seudun joukkoliikenteessä	7
4	31 §	1 *	Selvitys Kuopion kaupunkiseudun maksuvyöhykkeistä, lippujen hinnoista ja kuntarajan ylittävän liikenteen nettokustannusten jaosta	9
5	32 §		EMV -lähimaksamisen käyttöönotto Kuopion seudun joukkoliikenteessä	16
6	33 §		Joukkoliikennelautakunnan tiedonannot 2021	18
Muutoksenhaku				
30 ja 31 §			Liite A2 Kuntalain mukainen oikaisuvaatimusohje / Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	19

Kuopion kaupunki

Kuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

27.05.2021

28 §

28 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätösehdotus

Puheenjohtaja

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Varsinaisista jäsenistä kokouksesta oli poissa Matti Venäläinen. Lisäksi poissa oli kaupunginhallituksen edustaja Heikki Meriranta.

Kuopion kaupunki

Kuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

27.05.2021

29 §

29 §

Pöytäkirjantarkastajat

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö

Valitaan pöytäkirjantarkastajat. Vuorossa ovat jäsenet Tuula Niskanen ja Anna Partanen.

Päätös

Valittiin Tuula Niskanen ja Anna Partanen.

Kuopion kaupunkiKuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

27.05.2021

30 §

§ 30

Asianro 5126/08.01.00/2021

Ajoneuvolatauksista luopuminen Kuopion seudun joukkoliikenteessä**Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi
Henkilökuljetusten järjestäminen**

Taustaa

Kuopion seudun joukkoliikenteessä on ajoneuvoissa voinut ladata Waltti -matkakortille arvoa sekä kausituotteita. Ajoneuvolatauksista on peritty kolmen euron palvelumaksu ja latauksia on voinut tehdä vain käteisellä.

Waltti arvo- ja kausilipputuotteita ostettiin vuonna 2020 yhteensä vajaalla kuudella miljoonalla eurolla (alv 10%). Näistä ajoneuvoissa tapahtuvia latauksia oli noin 204 000,00€ (alv 10%), eli vain 3,4%. Palvelumaksuja ajoneuvolatauksista kertyi yhteensä 13 875,00€ (alv 24%). Suurin osa arvo- ja kausituotteiden myynnistä tapahtui verkossa, jonka osuus kokonaisymyynnistä oli noin 55%. Loput latauksista tapahtui lipunmyynti- ja lisälatauspisteissä. Matkakorttien lataukset ovatkin koko ajan siirtyneet enemmässä määrin verkkokauppaan. Taustalla vaikuttaa verkkokaupan helppous, kattavammat maksutavat sekä se että tuotteita voi ladata ilman palvelumaksuja. Kehityssuunnan odotetaan jatkuvan samana myös jatkossa.

Ajoneuvolatauksista luopuminen

Kuopion seudun joukkoliikenteessä aloitetaan siirtyminen tunnistepohjaiseen Waltti -lippu- ja maksujärjestelmään 7.6.2021 alkaen. Waltti -lippu- ja maksujärjestelmän ylläpitäjä TVV lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n on suositellut kaupungeja luopumaan ajoneuvolatausta koskevista vaatimuksista tunnistepohjaisen järjestelmän käyttöönoton myötä. Taustalla vaikuttaa se, että tunnistepohjaisen järjestelmän mukaisia myyntitoiminnallisuuksia ei ole tuettuna kattavasti kaikilla ajoneuvojen rahastuslaitteiden toimittajilla tai rahastuslaitemalleilla. Näiden toiminnallisuuksien käyttöönotto merkitsisi lisäinvestointeja useiden tahojen osalta.

Suurissa kaupungeissa, kuten Helsinki, Turku ja Tampere on jo aikaisemmin luovuttu ajoneuvoissa tapahtuvista latauksista. Lisäksi useat Waltti -kaupungit ovat arvioineet, että ajoneuvoissa tapahtuvista matkakorttien latauksista voitaisiin luopua.

Vaikutusten arviointi

Ajoneuvolatauksista luopumisella voidaan parantaa liikenteen laatutasoa, kun ajoajat tasoittuvat myyntitapahtumien jäädessä pois. Myös liikennöitsijöiden käteiseen käsittelyyn liittyvät prosessit vähenevät. Ajoneuvoissa tapahtuvien prosessien yksinkertaistaminen tuo myös joustoa ajoneuvolaitemarkkinoille, joka voi edelleen vaikuttaa positiivisesti liikenteen hankintoihin. Lisäksi tulevaisuudessa lähimaksamisen käyttöönotto voi tuoda uuden vaihtoehdon etukäteen ladattavien lipputuotteiden rinnalle.

Ajoneuvolatausten luopumisen myötä joukkoliikenteen vuotuiset palvelumaksut tulevat vähenemään reilut 13 000€ (alv 24%). Osan asiakkaista

Kuopion kaupunkiKuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

27.05.2021

30 §

uskotaan kuitenkin siirtyvän käyttämään kaupungin palvelupistettä, jolloin nettovaikutus on alhaisempi.

Käteisellä tapahtuvia kausi- ja arvotuotteiden ostoja pystytään jatkossa edelleen hoitamaan muissa Waltin lipunmyynti- ja lisälatauspisteissä.

Esitys

Esitän, että Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta päättää luopua ajoneuvoissa matkakortille tapahtuvasta arvo- ja kausituotteiden myynnistä tunnistepohjaiseen lippu- ja maksujärjestelmään siirryttäessä, 7.6. alkaen.

Valmistelija

Jukka Marko Tapio Räsänen

puh. +358 44 718 5008

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen.

Päätös

Joukkoliikennesuunnittelija Jukka Räsänen oli läsnä asian esittelyn ajan.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kuopion kaupunki

Kuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

27.05.2021

31 §

§ 31

Asianro 267/08.01.00/2021

Selvitys Kuopion kaupunkiseudun maksuvyöhykkeistä, lippujen hinnoista ja kuntarajan ylittävän liikenteen nettokustannusten jaosta

**Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi
Henkilökuljetusten järjestäminen**

Yleistä

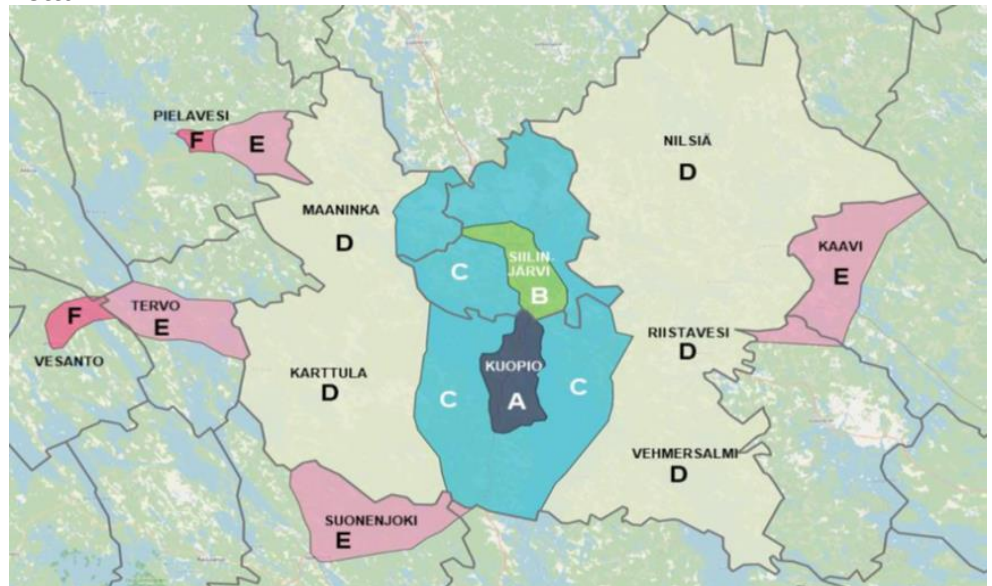
Tavoitteellisena ohjelmana joukkoliikenteen kehittämistyölle hyväksytyssä Joukkoliikenneohjelmassa 2030 on asiakaslähtöisen lippu- ja informaatiojärjestelmän erääksi tavoitteeksi asetettu yhtenäinen lippu- ja maksujärjestelmä, jolla helpotetaan matkustamista, asiakasinformaatiota sekä edistetään alueellista liikkuvuutta. Tästä esimerkkinä on yksi yhteinen työssäkäyntialueen maksuvyöhyke vuonna 2022.

Maksuvyöhykkeiden yhdistämistä selvitettiin jo 22.2.2018 joukkoliikennelautakunnan hyväksymässä selvityksessä. Silloin lautakunta päätti, että muutoksia maksuvyöhykkeisiin ei siinä vaiheessa tehdä. Kuitenkin tavoitteeksi asetettiin paikallisliikenteen yksi yhteinen maksuvyöhyke vuonna 2022, ja ennen päätöstä laaditaan vielä uusi selvitys, jonka perusteella tehdään päätös maksuvyöhykkeistä.

Nyt laaditussa selvityksessä pääpaino oli työssäkäyntialueen maksuvyöhykkeiden tarkastelussa. Muina asioina selvityksessä tarkasteltiin myös lippuhintoja, paikallisliikenteen linjojen 30-40 katkaisemista Savilahteen sekä Kuopion ja Siilinjärven yhteisen liikenteen nettokustannusten jakomallia.

1. Maksuvyöhykkeiden kehittäminen

Nykyisin Kuopion kaupunkiseudun vyöhykejärjestelmässä on kuusi vyöhykettä.

Kuopion kaupunkiKuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

27.05.2021

31 §

A- ja B- vyöhykkeet kattavat paikallisliikenteen liikennöintialueen. E- ja F- vyöhykkeet kuuluvat Pohjois-Savon ELY:n toimivalta-alueeseen. Kaavi siirtyi Kuopion kaupunkiseudun Waltti -lippujärjestelmään vuonna 2018. Muut alueet vuonna 2020, kun ELY luopui omasta Waltti -järjestelmästä.

Vuonna 2018 hyväksytyssä maksuvyöhykeselvityksessä tarkasteltiin A- vyöhykkeen laajentamista B-vyöhykkeen alueelle. Tällöin B-vyöhykkeestä olisi muodostunut pysäkitön virtuaalivyöhyke, jonka seurauksena Siilinjärven keskustan ja haja-asutusalueen väliset matkat olisivat muuttuneet BC- matkoista ABC-matkoiksi, ja hinnat olisivat nousseet. Vaikka muutos olisi täyttänyt tavoitteen yhteisestä maksuvyöhykkeestä, ei lipunhintojen korotukset muualla olleet kokonaisuuden kannalta tavoiteltua.

Nyt laaditussa selvityksessä työtä ohjannut työryhmä päätyi esittämään ratkaisua, jossa paikallisliikenteen yhteinen maksuvyöhyke korvattaisiin yhtenäisillä hinnoilla. Tämä tarkoittaisi AB-lippujen hintojen alentamista saman hintaiseksi A- ja B-lippujen kanssa, jotka ovat nykyisin samanhintaiset. Käytännössä A- ja B-vyöhykkeiden alueilla myytäisiin enää vain AB-lippuja nykyisillä A- ja B-vyöhykkeen lippujen hinnoilla. Muutoksella täytettäisiin joukkoliikenneohjelman tavoite aiheuttamatta laajempia muutoksia maksuvyöhykkeisiin ja lippujen hinnoitteluun.

Alennettujen lipunhintojen arvioidaan lisäävän matkustajamääriä Kuopion ja Siilinjärven välillä 10 %. Lisäys ei kuitenkaan kata vähentyneitä lipputuloloja, vaan subventiotarve kasvaa 390 000 eurolla vuodessa, josta Siilinjärven osuus on 250 000 euroa ja Kuopion 140 000 euroa. Korona vähensi vuoden 2020 lipputuloloja noin 30 %. Kuluvan vuoden lipputulovähenemä arvioidaan olevan vähintään samaa suuruusluokkaa, eikä tilanteen oleteta palautuvan vuoden 2019 tasolle vielä ensi vuonnakaan. Subvention osuudet tulevatkin todennäköisesti olemaan edellä esitettyjä arvioita suuremmat.

Kuopion kaupunginhallitus ja Siilinjärven kunnanhallitus käsittelevät asiaa maanantaina 17.5.2021. Molemmat hallitukset yhtyivät työryhmän kantaan, jonka mukaan yhtenäinen työssäkäyntialueen lippujärjestelmä toteutetaan työryhmän esittämällä ratkaisulla. Samalla Kuopion kaupunginhallitus ohjeisti lautakuntaa tarkastelemaan päätöksen taloudellisia ja liikenteellisiä vaikutuksia keväällä 2024 vuosien 2022-2023 toteutuman perusteella ja viemään tarkastelun kaupunginhallitukselle tiedoksi.

2. Lippujen hinnoittelu

Joukkoliikenneohjelmassa on asetettu tavoitteeksi, että lippujen hintataso säilytetään kilpailukykyisenä ja houkuttelevana sekä, että kustannustason noususta 50 % viedään lippujen hintoihin.

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenteen lippujen hintataso on pidetty muuttumattomana vuodesta 2013 alkaen. Waltti -liikenteeseen siirryttäessä vuonna 2015 alennusryhmien määrä kasvoi. Lisäksi siilinjärveläisille on otettu vuonna 2019 käyttöön edullinen Siilinjärven kuntakaasilippu 3 kk, 6 kk ja 12 kk. Kustannustason nousua ei ole huomioitu asiakashinnoissa. Hintataso on säilynyt kilpailukykyisenä, ja asiakastyytyväisyyskyselyjen mukaan asiakkaat ovat kokeneet saaneensa erinomaisen vastineen rahoilleen (kuluvana vuonna keskiarvo 4,21/maksimi 5).

Kuopion kaupunki

Kuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

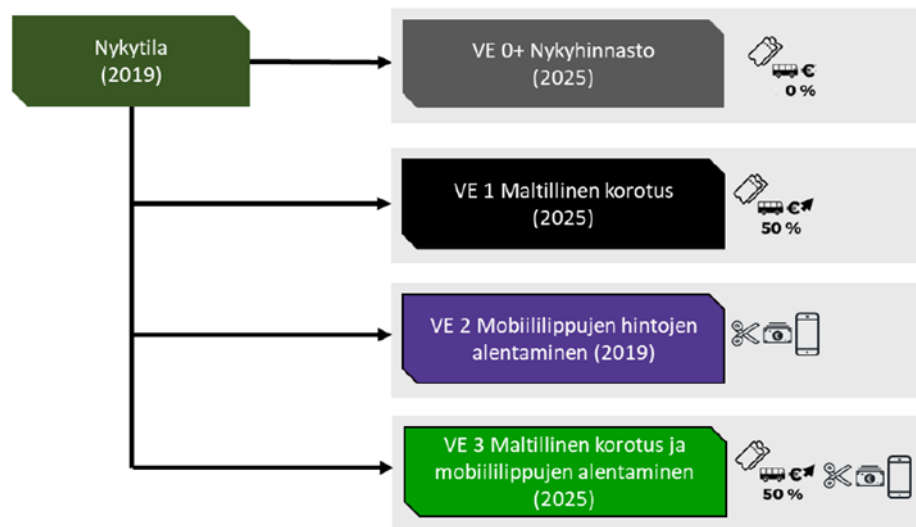
27.05.2021

31 §

Lippujen hinnoittelulla voidaan vaikuttaa matkustajamäärien kasvamiseen. Lyhyellä aikavälillä 10 % lippujen hintojen alenemisen on todettu lisäävän lippujen myyntiä 3 % (ns. hintajousto) seuraavan vuoden aikana. Ihmisten päätökset esimerkiksi asuinpaikan valinnasta tai oman auton hankinnasta tai siitä luopumisesta ottavat yleensä vuotta pidemmän ajan. Tämän vuoksi puhutaan pitkän aikavälin (5-10 vuotta) hintajoustosta, joka on tavallisesti kaksinkertainen lyhyeen aikavälin hintajoustoon nähden. Selvityksessä on hyödynnetty tätä yleisenä pidettyä lyhyen aikavälin hintajoustoa, vaikka lippujen hintajoustoon vaikuttaa myös muita tekijöitä.

2.1 Hinnoitteluvaihtoehdot

Työryhmä päätyi tarkastelemaan kolmea hinnoitteluvaihtoehtoa sekä vertailuvaihtoehtoa VE 0+. Lähtökohtana on vuonna 2019 ollut tilanne. Viiden ja kuuden vyöhykkeen lippujen hintoja ei tarkasteltu, koska vyöhykkeet ovat käytössä vain Pohjois-Savon ELY-keskuksen toimivalta-alueella, ja hinnoittelusta on sovittu ELY:n ja kaupungin välisessä yhteistyösopimuksessa.

VE0+: Tarkastelussa on nykyiset hinnat vuoden 2025 tilanteessa. Käytännössä lippujen reaali hinnat alenevat kustannustason inflaation vuoksi.

VE1: Vaihtoehto sisältää joukkoliikenneohjelmassa asetetun tavoitteen, että kustannustason noususta 50 % viedään asiakashintoihin. Lisäksi korotetut hinnat on pyöristetty kymmeneen senttiin rahastustapahtuman nopeuttamiseksi. Lippujen reaali hinnat laskevat edelleen, kuitenkin vähemmän kuin VE 0+ :ssa.

VE2: Tällä hetkellä kertaliput ovat samanhintaisia mobiililippuna ja autosta ostettuna kertalippuna. Vaihtoehdossa mobiilikertalippujen hintoja laskeaan arvolippujen tasolle automyyntin vähentämiseksi. Lisäksi vaihtoehdossa on tarkasteltu vaikutuksia, jos samanaikaisesti kuljettajalta ostettavan kertalipun hintaa korotetaan tasaeuroon tai 50 sentin tarkkuuteen.

VE3: Vaihtoehto on yhdistelmä VE1 :stä ja VE2 :sta.

Kuopion kaupunki

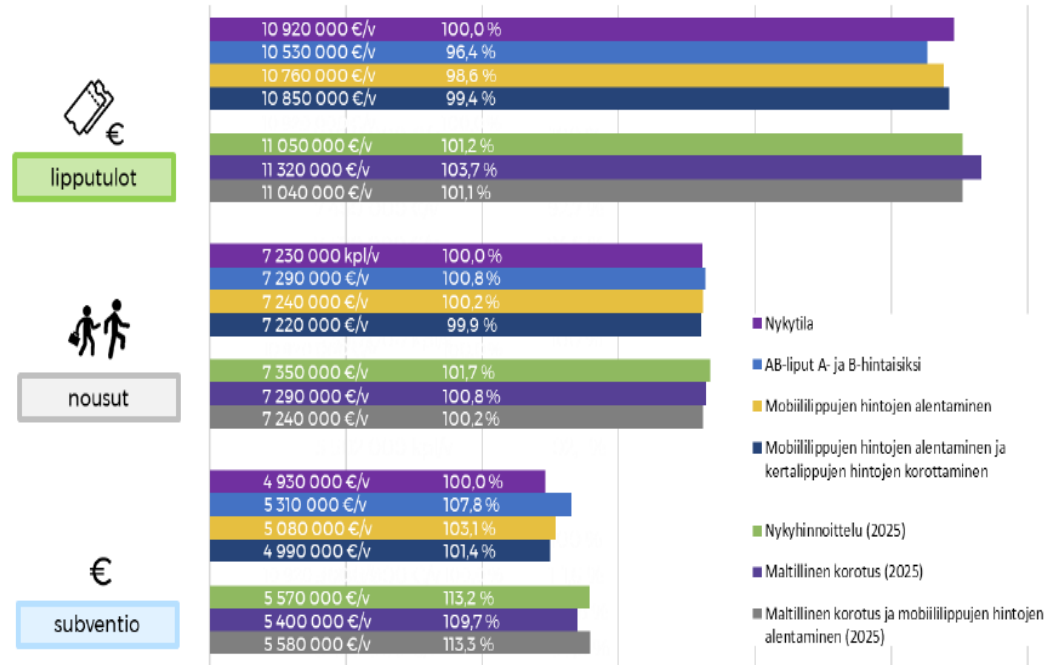
Kuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

27.05.2021

31 §

2.2 Vaihtoehtojen vaikutukset

Vaihtoehtojen vaikutukset lipputuloihin, nousuihin ja subventioon on arvi-
oitu vuoden 2019 tilanteen perusteella.

AB-lippujen hintojen alentaminen (- 40 %) A- ja B-lippujen hintaisiksi vähentää lipputulota arviolta 390 000 euro/vuosi (-3,6 %) ja lisää subventio-
tarvetta saman verran (+7,8 %). Tästä linjojen 30-40 nousujen suhteessa
(35 % Kuopiosta, 65 % Siilinjärveltä) kohdistuu Kuopiolle 140 000 euroa
ja Siilinjärvelle 250 000 euroa. Matkustajamäärä linjoilla kasvaa arviolta
10 %.

Nykyisten nimellishintojen pitäminen ennallaan edellyttää kustannustason
nousun vuoksi vuoteen 2025 mennessä subvention kasvattamista 650 000
eurolla (+13 %). Jos lippujen hintoja nostetaan maltillisesti eli kustannus-
tason noususta puolet siirretään lippujen hintoihin, subventiotarve kasvaa
480 000 eurolla (+10 %). Nykyisten hintojen pitäminen lisää matkustaja-
määriä noin 1,7 % ja maltillinen korotus 0,8 %.

Mobiilikertalippujen hinnan alentaminen arvolippujen hintaisiksi vähentää
lipputulota 150 000 euroa ja lisää subventiotarvetta saman verran vuoteen
2025 mennessä. Arviossa ei ole otettu huomioon siirtymää paperilipuista
mobiililippuihin. Nousumäärä kasvaa noin 10 000 vuodessa. Jos samanaikaisesti
kuljettajilta ostettavien kertalippujen hintojen nostetaan 50 sentin
tarkkuuteen, vähenevät lipputulot 70 000 euroa/vuosi ja subventiotarve
kasvaa 60 000 euroa. Matkustajamäärässä ei tule muutosta.

Muutokset siirtävät asiakkaita paperikertalipuista mobiililippuihin ja no-
peuttavat maksamista, kun vaihtorahojen käsittely vähenee. Lisäksi muu-
tos kannustaisi satunnaisesti joukkoliikennettä käyttäviä lisäämään jouk-
koliikenteen käyttöä, koska hintataso alenee ja mobiililipun ostaminen on
vaivatonta. Muutos tukee joukkoliikenneohjelman tavoitetta joukkoliiken-
teen sujuvuudesta ja helpokäyttöisyydestä.

Kuopion kaupunkiKuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

27.05.2021

31 §

3. Linjastomuutokset

Savilahden maankäytön kehittymisen myötä on tarvetta tarkastella alueen joukkoliikennepalveluja uudelleen. Alustavien suunnitelmien mukaan Siilinjärven linjat päätetään Savilahteen syksyllä 2023. Tällöin keskustasta Matkukseen sekä Hiltulanlahteen liikennöi linja 25.

Linjastomuutosten myötä liikennöintikustannukset kasvavat noin 300 000 euroa vuodessa, joka jakautuu kuntien kesken.

4. Kuntien välisen liikenteen nettokustannusten jakaminen

Nykyisin yhteisen liikenteen kustannukset ja lipputulot jaetaan joukkoliikennelautakunnan 25.1.2018 vahvistamien jakosuhteiden mukaan. Päätöksen mukaan jakosuhdetta noudatetaan siihen saakka, kunnes Savilahden maankäytön kehittymisen myötä Kuopion ja Siilinjärven välinen kaupunkiliikenne on tarpeellista tarkastella uudelleen. Kustannusten ja lipputulojen jakosuhteet määriteltiin aamupäivän pysäkkien, Waltti -järjestelmästä saatavien kuntalaisuustietojen ja vyöhykekohtaiset lippuhintojen perusteella.

Tässä selvityksessä on tarkasteltu nettokustannusten jakamista nousumäärien perusteella (VE1) siten, että kuntalaisuus on tarkasteltu nykymallia tarkemmin. Toisena vaihtoehtona (VE2) jakamista tarkasteltiin kuntalaisten keskimatkojen pituuksien perusteella eli kuinka pitkiä matkoja kunkin kunnan asukkaat tekevät.

Tarkastelun perusteella havaittiin, että linjojen 30-40 matkustajakilometreihin perustuvassa mallissa (VE 2) Siilinjärven subventio on noin 80 000 euroa suurempi kuin VE1:ssä. Ero johtuu siitä, että siilinjärveläisten matkapituuksien ovat kuopiolaisiin matkustajiin verrattuna hieman pidempiä. Linjojen subventio on noin 50 %, joka on suurempi kuin koko paikallisliikenteen linjastossa (30 %). VE2:ssä Siilinjärven liikennöintikustannukset kasvavat noin 180 000 eurolla ja lipputulot kasvavat noin 100 000 eurolla. Kuopion kustannukset ja lipputulot vähenevät vastaavilla summilla eli subventiotarve vähenee 80 000 eurolla.

Keskimatkan pituuden huomioiva malli antaa mahdollisuuden jakaa kustannuksia tarkemmin nk. aiheuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti. Se on nykymallia oikeudenmukaisempi, ja periaatetta on jo noudatettu tapauksissa, joissa vuorotarjonnan lisäykset hyödyttävät selkeästi toisen kunnan tarvetta. Mallissa nettokustannukset jakautuvat nykymallia paremmin, sillä malli painottaa kustannuksia matkustuksen suhteessa.

5. Suositukset

Työssä on päädytty esittämään, että tavoitteeksi asetettu yksi yhtenäinen työssäkäyntialueen maksuvyöhyke toteutetaan alentamalla AB-lippujen hinnat A- ja B-lippujen hintaisiksi. Muita muutoksia ei lippujärjestelmään tehtäisi. Etuna on, että lippujen hinnat ja lipputulot säilyvät muutoin ennallaan. Lisäksi Siilinjärven sisäiset matkat kirkonkylän ja haja-asutusalueiden välillä ovat edelleen BC-matkoja ja lippujen hinnat säilyvät ennallaan. Hinnoittelumuutokset edistävät myös joukkoliikenneohjelman tavoitetta, että Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenne tukee vahvasti seudun elinvoimaa.

Kuopion kaupunkiKuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

27.05.2021

31 §

Kustannustason nousemisen myötä on luontevaa, että hyväksytyn tavoitteen mukaisesti lippujen hintatasoa nostetaan maltillisesti eli puolet kustannusten noususta siirretään lippujen hintoihin. Tällöin lippujen reaali hinnat kuitenkin edelleen laskevat ja lippujen hinnat säilyvät kilpailukykyisinä. Muutoksella mahdollisuudet palvelutason säilyttämiseen korkealla tasolla myös jatkossa paranevat ja palvelua voidaan kehittää edelleen.

Mobiilikertalippujen hintojen alentaminen arvolippujen hintaisiksi edistää siirtymistä kuljettajalta ostettavista lipuista muihin maksutapoihin, joka osaltaan parantaa liikenteen sujuvuutta ja edistää joukkoliikenteen helpokäyttöisyyttä eli muutos on asetettujen tavoitteiden mukainen.

Savilahden maankäytön kehittämisen myötä linjat 30–40 päätetään Savilahteen. Samalla Matkuksen ja Hiltulanlahden suuntaan liikennöidään uudella linjalla 25. Muutokset on suunniteltu toteutettavaksi vuonna 2023.

Nettokustannusten jakamisessa keskimatkan pituuden huomioiva malli on enemmän aiheuttaja maksaa -periaatteen mukainen. Mallissa nettokustannukset jakautuvat nykymallia paremmin, sillä malli painottaa kustannuksia matkustuksen suhteessa ja antaa mahdollisuuden jakaa kustannuksia nousumallia tarkemmin.

Yhtenäisen työssäkäyntialueen AB-lippujen hinnanalennus toteutetaan vuonna 2022. Muilta osin odotetaan koronatilanteen vakautumista ja kokonaisvaikutusten selviämistä joukkoliikenteelle. Suosituksista tehdään tarvittaessa uudet vaikutusarviointit, joiden perusteella suosituksista tehdään erilliset päätökset.

Raporttiluonnos lähetetään kokoukseen osallistujille sähköpostitse heti, kun se valmistuu.

Vaikutusten arviointi

Esitys on ympäristö- ja yritysvaikutuksiltaan positiivinen, sillä palvelun parantaminen ja alennukset lipunhintoissa lisäävät matkustajamääriä. Esitys tukee joukkoliikenteelle hyväksytyjä tavoitteita.

Esitys

Esitän, että joukkoliikennelautakunta:

- päättää alentaa Kuopion ja Siilinjärven välisen AB -lippujen asiakashintoja samanhintaisiksi vyöhykkeiden A ja B lippujen kanssa
- hyväksyy Kuopion kaupunkiseudun maksuvyöhyke-, lippujen hinta- ja kustannusjako -selvityksessä esitetyt muut suositukset tavoitteellisina joukkoliikenteen lähivuosien kehittämistyölle.

Liitteet

1 267/2021 Maksuvyöhykeselvitys raporttiluonnos

Viiteaineisto

1 267/2021 Siilinjärven kunnanhallituksen pöytäkirjanote 17.5.2021
2 267/2021 Kuopion kaupunginhallituksen pöytäkirjanote 17.5.2021

Valmistelija

Seija Pasanen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5424

Kuopion kaupunkiKuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

27.05.2021

31 §

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennelautakunnan esityksen.

Päätös

Merkittään, että raporttiluonnos on lähetetty varsinaisille jäsenille sähköpostitse 24.5.2021 sekä vielä tarkistettu luonnos 25.5.2021.

Simo Airaksinen WSP Oy:stä esitteli asiaa. Asiantuntijoina asian esittelyn ajan läsnä olivat myös joukkoliikenneinsinööri Tero Myyryläinen ja joukkoliikennesuunnittelija Jukka Räsänen.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kuopion kaupunkiKuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

27.05.2021

32 §

§ 32

Asianro 5148/08.01.00/2021

EMV -lähimaksamisen käyttöönotto Kuopion seudun joukkoliikenteessä**Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi
Henkilökuljetusten järjestäminen**

Taustaa

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenneohjelman 2030 yhdeksi keskeiseksi tavoitteeksi asiakaslähtöisen informaatio- ja lippujärjestelmän osalta on asetettu EMV -maksamisen mahdollistaminen. EMV -maksaminen tarkoittaa lähimaksamista pankki- ja luottokorteilla. Tällöin asiakas voi ostaa esimerkiksi joukkoliikenteen kerta- ja päivälippuja ajoneuvoon noustessaan maksukorttien lähimaksuominaisuudella ilman erillistä kuljettajien kautta tapahtuvaa rahastusta. Taustajärjestelmä laskee asiakkaalta tehtävän veloituksen käytön mukaan huomioiden.

Joukkoliikenteen kertalippuja voi nykyisellään ostaa mobiilisovelluksen kautta tai käteisellä ajoneuvosta. Käteisen käsittely on usein koettu asiakkaiden toimesta vaivalloiseksi ja hitaaksi maksettavaksi. Asiakastoiveita lähimaksamisen käyttöönotosta tulee säännöllisesti.

Suomessa lähimaksamista ollaan vähitellen tuomassa joukkoliikenteeseen. Ensimmäiset käyttöönotot ovat alkaneet tai alkamassa suurissa kaupungeissa; Turussa, Helsingissä, Tampereella sekä Oulussa. Kuopion seudun joukkoliikenteen Waltti -lippu- ja maksujärjestelmän toimittaja TVV lippu- ja maksujärjestelmä Oy on mukana kehittämässä joukkoliikenteen EMV -maksamisen ratkaisuja. Alustavien aikataulujen mukaan lähimaksamisen käyttöönottoja päästäisiin Waltti -kaupunkiseuduilla tekemään vuoden 2022 aikana.

Voimassa oleviin liikennöintisopimuksiin on kirjattu, että liikennöitsijöille ilmoitetaan vuosi ennen EMV -maksamisen käyttöönottoa.

EMV maksamisen käyttöönotto ja vaikutusten arviointi

EMV -maksamisen käyttöönotto tulee vaatimaan investointeja nykyisiin rahastuslaitteisiin ja taustajärjestelmiin. Arvioidut käyttöönoton kustannukset ovat noin 200 000€. Lisäksi lähimaksamisen käyttöönotosta syntyy jatkuvia palvelun ylläpitokustannuksia, jotka ovat noin 60 000€/vuosi. EMV -maksamisen kustannukset tulevat vielä tarkentumaan tuotantoratkaisujen osalta.

EMV -maksaminen vähentää käteisen käsittelyä busseissa, jolla voidaan sujuvoittaa liikenteen etenemistä, kun maksetutapamat nopeutuvat. Samalla liikennöitsijöiden käteisen käsittelyyn liittyvät prosessit kevenevät. Lähimaksaminen on myös pitkään toivottu ominaisuus, jonka uskotaan helpottavan ja monipuolistavan matkustamista sekä houkuttelevan uusia asiakkaita joukkoliikenteen käyttäjiksi. Tämä edistää joukkoliikenteen käyttöä ja on ympäristö- ja talousvaikutuksiltaan positiivinen. Esitys tukee myös joukkoliikenneohjelmassa hyväksyttyä tavoitetta.

Kuopion kaupunki

Kuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

27.05.2021

32 §

Vaikutusten arviointi

Esitys

Esitän, että lautakunta tekee periaatepäätöksen lähimaksamisen käyttöönotosta Kuopion seudun joukkoliikenteessä vuonna 2022. Varsinainen päätös käyttöönotosta tehdään myöhemmin.

Valmistelija

Jukka Marko Tapio Räsänen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5008

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kuopion kaupunkiKuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

27.05.2021

33 §

§ 33

Asianro 239/00.02.03/2021

Joukkoliikennelautakunnan tiedonannot 2021

Ei viranhaltijapäätöksiä ajalla 22.4. – 19.5.2021

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kuopion kaupunkiKuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

Muutoksenhakuohje

27.05.2021

Liite A2 Kuntalain mukainen oikaisuvaatimusohje / Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätöksestä oikaisuvaatimuksen voi tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** päätöksen **tiedoksisaannista**.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivuilla www.kuopio.fi/paatoksenteko.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Postiosoite	PL 1097, 70111 KUOPIO
Käyntiosoite	Suokatu 42
Sähköposti	kaupunkiymparisto(at)kuopio.fi
Puhelin	044 718 5110 tai 044 718 5113

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi ja
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.